

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	1909750
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2026-13
Portefeuillehouder	B. Heller	Datum	17 februari 2026
Informatie bij	Joost de Koning	Tel. nr.	(035) 629 2902

Aanleiding

Met het vaststellen van de [Omgevingsvisie Hilversum 2040](#) heeft de gemeenteraad opdracht gegeven tot het inrichten van een aantal omgevingsprogramma's. In een omgevingsprogramma worden ambities en doelen uit de Omgevingsvisie uitgewerkt in concrete maatregelen en uitvoeringsprioriteiten gesteld. Voor de thematische opgave Duurzaam is het eerste omgevingsprogramma in de maak. Dit programma zal komende jaren verder worden uitgebouwd en daarmee het centrale instrument worden waarmee de gemeente duurzame ambities realiseert. De opgave Duurzaam gaat over het verbeteren van onze leefomgeving. De ambitie is dat de negatieve effecten van een verslechterende leefomgeving worden beperkt en we ons voorbereiden op het reeds veranderende klimaat. Dit vraagt een omslag in de manier waarop we leven. De opgave kent een langjarige, samenhangende aanpak waarin transities van energie, grondstoffen, materialen en mobiliteit een plek krijgen. Samenwerking met inwoners, organisaties, bedrijven en andere overheden is daarbij essentieel.

In het omgevingsprogramma Duurzaam komt onder meer het beleid voor circulariteit, energietransitie (Transitievisie Warmte en de Regionale Energiestrategie), mobiliteit (Uitvoeringsprogramma Mobiliteit) en groen (Programma Groen en Uitvoeringsprogramma Groen 2023-2026) samen. Elk van deze programmaonderdelen heeft voor 2026 een jaarplan opgesteld waarin de realisatie van de beleidsambities voor het komende jaar worden toegelicht.

Jaarplan Energietransitie 2026

De energietransitie is een opgave die continue in beweging is. Een opgave met vele gezichten en uitdagingen waarvan de Hilversumse doelstellingen in de in 2021 door de raad vastgestelde [Transitievisie Warmte \(TVW\)](#) en [Regionale Energiestrategie \(RES\)](#) vertaald zijn naar een meerjarig programma.

Zoals gebruikelijk in de afgelopen jaren is ook voor 2026 een jaarplan Energietransitie opgesteld en vastgesteld in het college. Dit jaarplan geeft inzicht in de plannen en activiteiten in 2026 en blikt terug op 2025. Het is het laatste jaarplan onder de Transitievisie Warmte. De opvolger van de Transitievisie Warmte, het Warmteprogramma, wordt in 2026 opgesteld en zal vanaf 2027 leidend worden in de wijze waarop we invulling geven aan de warmtetransitie in Hilversum. Dit proces zal in nauwe afstemming met Wijdemeren plaatsvinden.

Kernboodschap

In 2025 hebben we goed uitvoering kunnen geven aan de gestelde doelen en activiteiten zoals verwoord in het jaarplan 2025. Het aantal aanvragen voor subsidie neemt toe wat betekent dat steeds meer inwoners (en VvE's) aan de slag zijn met het verduurzamen van hun woning. We hebben waardevolle stappen gezet in het verkennen van de mogelijkheden voor collectieve warmteoplossingen en zijn gestart met het opstellen van bodemenergieplannen om zo te borgen dat de bodemwarmte die beschikbaar is optimaal benut wordt. Verder is er hard gewerkt aan het versterken van het elektriciteitsnet met onder andere de plaatsing van Middenspanningsruimtes (MSR's) "elektriciteitshuisjes".

Er zijn ook nieuwe uitdagingen in 2025 bijgekomen die in 2026 geadresseerd dienen te worden. Zo dwingt de netcongestie ons tot een beter inzicht in het totale energiesysteem om vandaaruit tot handelingsperspectief te komen. Dit gaat leiden tot maatwerkoplossingen in projecten en gebiedsontwikkelingen, maar daarmee ook tot additionele investeringskosten die nog niet voorzien waren bij het opzetten hiervan in de afgelopen jaren. Ook zien we dat bestaande regelgeving soms belemmerend is voor de energieoplossingen waardoor energieprojecten niet (goed) van de grond komen. Dit gaan we in beeld brengen en verkennen hoe we vanuit een goede integrale afweging tot een oplossing kunnen komen. Tot slot staat 2026 ook in het teken van het op te stellen Warmteprogramma dat kaderstellend gaat zijn voor de komende 5 jaar.

Terugblik op 2025

Hieronder kort enkele highlights over het afgelopen jaar, met daarbij het risico stappen die ook gezet zijn, maar hier nu niet benoemd, tekort te doen. Daarom op deze plek nog een warm aanbevolen oproep om uitgebreider kennis te nemen van het jaarplan.

Verduurzamen van de woningvoorraad

- Steeds meer inwoners weten de route naar subsidie vanuit het Hilversums Isolatieprogramma (HIP) te vinden en zetten stappen in het verduurzamen van hun woning. In 2025 hebben we onderzocht of het vooraf verstrekken van subsidie (voorfinanciering) voorziet in een behoefte. De pilot was een succes. Het resulteerde in 200 aanmeldingen, dat is 20% en 160 huiseigenaren hebben tenminste 1 maatregel laten uitvoeren. Vanwege dit succes is besloten deze aanpak voor te zetten en de geleerde lessen direct toe te passen. Conform doelstelling zijn er circa 900 HIP subsidies verstrekt en daarnaast nog eens 78 Duurzaam Wonen-leningen, 28 lening-aanvragen staan nog open.
- Ook zien we dat het voorbereidend werk bij VvE's nu concreet heeft geleid tot subsidieaanvragen en start met het verduurzamen van het gebouw. De beschikbare subsidie van €800.000 voor deze doelgroep is in een jaar tijd volledig benut met recent een officieel startmoment bij de VvE Kapittelweg eind oktober. Met de ingediende aanvragen binnen de regeling kunnen 217 appartementen verduurzaamd worden.
- De doelgroep voor energiearmoede is ook in 2025 goed ondersteund. Het beschikbare subsidiebudget is conform regeling bijna volledig benut. Onderzocht wordt hoe we de inzet van de energieklusser met bijbehorend budget voor maatregelen en subsidiemogelijkheden kunnen continueren. Inmiddels zijn ruim 2.800 huishoudens geholpen met het verlagen van de energierekening en/of doorverwezen naar verdere ondersteuning.

- Verschillende grote campagnes zijn gevoerd rond drie hoofdthema's: isoleren, subsidies en leningen, en opwekken. En de samenwerking met Regionaal Energieloket is opgezet als informatiepunt voor bewoners.

Verduurzamen van bedrijven

- De energieadviseurs bedrijven hebben het hele jaar ondersteuning gegeven aan bedrijven met het verduurzamen van hun pand. In totaal zijn er in 2025 70 ondernemers geholpen met een energieadvies.
- In 2025 is ook specifiek aandacht gegeven aan bedrijven in het centrum. Zes kleine zelfstandige ondernemers hebben meegedaan aan de pilot Energieklusproject Centrum Hilversum. Dit is uitgevoerd door de energiekussers. We merken dat het praktisch meedenken en het daadwerkelijk uitvoeren van een aantal maatregelen veel effect heeft. En een goede eerste aanzet geeft om zelf vervolgens door te pakken.

Warmteoplossingen in Hilversum

- In maart 2025 is het Voorbereidingsbesluit Bodemenergie vastgesteld in de raad om regie te kunnen voeren op een doelmatig gebruik van de bodemenergie. De bodemenergieplannen, als uitwerking van het voorbereidingsbesluit, zijn reeds opgesteld voor het centrum en oost.
- In 2025 zijn waardevolle ervaringen opgedaan in de PAW met 17 corporatiewoningen in de Zegge- en Biezenmeent die van het gas afgegaan zijn. In de beginfase ervoeren enkele bewoners tijdelijk minder comfort door het nieuwe warmtesysteem, maar deze problemen zijn door het warmtebedrijf verholpen. Bewoners gaven vervolgens aan tevreden te zijn over de manier waarop dit is opgepakt.
- Bij de gebiedsontwikkeling Stationsgebied wordt concreet toegewerkt naar een collectieve warmte- en koude-systeem om optimaal gebruik te maken van de beschikbare bodemenergie. De aanbesteding hiervoor heeft plaatsgevonden in 2025 en wordt begin 2026 afgerond.
- In 2025 is een verder gewerkt aan het onderzoeken van de potentie van het hergebruik van restwarmte van de rioolwateringzuiveringsinstallatie (RWZI) bij Anna's Hoeve. Hiervoor is in oktober een tweede intentieovereenkomst gesloten met de partners voor de vervolgfase. In 2026 wordt duidelijk, wanneer Firan haar onderzoek heeft afgerond, hoe verder gegaan kan worden.

Netcongestie, zonopwek en energiedelen

- Vanuit de Green Deal Hilversum Zuid-West wordt samen met de coöperatie Toekomstbestendig Hilversum gewerkt aan de clusteraanpak. Op de 1^e Loswal is gerekend aan het vormen van een energiehubs met een grootverbruiker van energie startpunt. De clusteraanpak op Zuidwest valt binnen het stimuleringsprogramma energiehubs van de provincie Noord-Holland.
- In het voorjaar van 2025 is een meerjarige Green Deal afgesloten met Vliegvelde Hilversum. De vergunning voor aanleg van het Zonneveld door Hilverzoon is verleend en kan uitgevoerd worden.
- Middels de Samenwerkingsovereenkomst Buurtaanpak Liander, bepalen we gezamenlijk de benodigde locaties voor nieuwe elektriciteitshuisjes. In 2025 zijn de eerste buurtgeprogrammeerde elektriciteitshuisjes geplaatst en hebben we een 80-tal locaties bepaald

in andere buurten, zoals de Astronomische buurt wat een uitdaging is in verband met het beschermde stadsgezicht.

- Ook is er een start gemaakt in samenwerking met Tennet, Liander en de regiogemeentes met de uitbreiding van het hoogspanningsnet. Dit zijn complexe langdurige projecten en vragen om een intensieve samenwerking in de interne organisatie, in de regio, met de provincie en diverse specifieke energietransitie platformen zoals de Energyboard in Noord-Holland en het Energieclusteroverleg.

Dashboard Energietransitie

- Afgelopen jaar is het dashboard gedigitaliseerd, waardoor ook gedurende het jaar de voortgang op deelonderwerpen gevolgd kan worden. Het dashboard is opgebouwd uit zes thema's; toekomst, opwek & infra, subsidies & leningen, vervoer, werken en wonen. Deze thema's laten de voortgang van de energietransitie in Hilversum en ons programma zien. Het dashboard geeft een doorkijk naar de toekomst en de opgave waar we nog voorstaan, maar geeft ook een beeld van wat we al hebben gedaan. In de bijlage van het jaarplan is een toelichting op het dashboard opgenomen en een link naar het dashboard.

Vooruitblik 2026

Het jaar 2026 is het laatste jaar dat uitvoering geeft aan de gestelde ambities in de TVW 2021. Het fundament staat en wordt verder uitgebouwd. Tegelijkertijd zijn er ook nieuwe uitdagingen bijgekomen onder andere door veranderende wetgeving, veranderende politieke wind en de samenvoeging met Wijdmeren. We benoemen hier een aantal opgaven en activiteiten voor het komende jaar:

- De opgave rondom netcongestie wordt ook in onze gemeente steeds zichtbaarder en bestaande regelgeving knelt in sommige gevallen met ambities en daarbij passende energieoplossingen. In 2026 brengen we dit samen met andere partijen (beter) in beeld en verkennen we hoe we tot goede integrale oplossingen kunnen komen. Een goed integraal beeld van het energiesysteem en de impact ervan op de ruimtelijke inpassing en financiële consequenties voor projecten en gebiedsontwikkelingen is belangrijk.
- Om de toekomstige levering van electriciteit te borgen moet er een tweede hoogspanningsstation (150KV-50KV-10KV) in de regio worden gerealiseerd door Tennet en Liander. In het eerste kwartaal van 2026 worden de raden in de regio geïnformeerd over de zoekgebieden voor de realisatie van dit station.
- De wijkaanpak die afgelopen jaren is ontwikkeld zetten we voort, waarbij geleerde lessen en verfijning van het aanbod continue meegenomen wordt in de aanpak.
- In 2026 stellen we een concept Warmteprogramma op als opvolger van de Transitievisie Warmte. In het Warmteprogramma beschrijven we de aanpak van het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Daarbij wordt gebiedsgericht aangegeven met welke warmtetechniek gebouwen in de toekomst naar verwachting verwarmd zullen worden. Ook wordt daarbij een tijdpad gegeven. Het vaststellen van het Warmteprogramma is een collegebevoegdheid. Betrokkenheid van de Raad vinden we belangrijk, daarom ligt in maart de richtinggevendende notitie voor het Warmteprogramma voor en vindt in juni een technische sessie hierover plaats. Het concept-Warmteprogramma wordt in september door het college vastgesteld. In 2027 wordt het concept-Warmteprogramma van Hilversum en Wijdmeren samengevoegd en volgt een Plan-MER procedure, zienswijzeprocedure en tot slot vaststelling.

- In 2026 zullen we onze volle aandacht richten op de realisatie van de Projecten Zonneveld Vliegveld en Mussenstraat. Als gemeente bouwen we deze projecten niet zelf maar laten dit over aan de markt. Dit is in de context van de ruimtelijke beperkingen en bestaande regelgeving in en om Hilversum risicovol.

In het jaarplan staan we uitvoeriger stil bij de voorziene activiteiten in 2026. In het laatste hoofdstuk is de financiële dekking opgenomen van deze activiteiten.

Vervolgtraject

In 2026 voorzien we de volgende besluitvormingsmomenten waarin de gemeenteraad betrokken wordt, te weten: (1) bij het Buurtenergieplan Noordelijke Meent, (2) de Richtinggevende notitie voor het Warmteprogramma en (3) waarschijnlijk de benodigde besluiten rondom oprichting publiekwarmtebedrijf in relatie tot het Warmteprogramma en het project RWZI bij Anna's Hoeve. Tot slot verwachten we dat met de opgave rondom netcongestie en de benodigde maatwerkoplossingen voor energie in projecten en gebieden er waarschijnlijk extra middelen benodigd zijn. Wanneer hiervan sprake is dan zullen we dat tijdig adresseren en met een voorstel komen.

Samen met de betrokken partners en inwoners wordt door de gemeentelijke organisatie verder uitvoering gegeven aan de duurzame ambities van Hilversum. De raad wordt via de P&C cyclus geïnformeerd over de voortgang van het programma Energietransitie en zal u tussentijds op de hoogte houden middels collegebrieven van relevante ontwikkelingen en collegebesluiten.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n):

1. Jaarplan Energietransitie 2026

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder "Vergaderstukken", B en W-vergadering van 27 januari 2026.